

TÒA ÁN NHÂN DÂN  
HUYỆN CHƯ PĂH  
TỈNH GIA LAI

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM  
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Bản án số : 24/2019/HS-ST  
Ngày: 28/11/2019.

## NHÂN DANH NƯỚC CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN CHƯ PĂH - GIA LAI

*Với thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có :*

+ **Thẩm Phán - Chủ tọa phiên tòa:** ông Nguyễn Văn Bảo.

+ **Các Hội thẩm nhân dân:**

- Ông: Trịnh Văn Nguyên- Cán bộ hưu trí huyện Chư Păh.

- Bà: Nguyễn Thị Tuyết- Hiệu trưởng trường PT dân tộc nội trú huyện Chư Păh, tỉnh Gia Lai.

*Thư ký phiên tòa:* Bà: Lê Thị Thuận- Thư ký Tòa án nhân dân huyện Chư Păh

*Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Chư Păh, tỉnh Gia Lai tham gia phiên tòa:* Ông: Lương Minh Phúc - Kiểm sát viên.

Trong ngày 28 tháng 11 năm 2019, tại Hội trường xét xử Tòa án nhân dân huyện Chư Păh, tỉnh Gia Lai xét xử sơ thẩm công khai vụ án hình sự sơ thẩm thụ lý số 22/TLST-HS ngày 16 tháng 10 năm 2019; theo quyết định đưa vụ án ra xét xử số 22/2019/QĐXXST-HS, ngày 14/11/2019 đối với các bị cáo:

+ **Bị cáo:**

- **PY**; Sinh năm 1975; tại Gia Lai.

Nơi cư trú: làng Xóa, xã Chư Đang Ya, huyện Chư Păh, tỉnh Gia Lai.

Nghề nghiệp: Làm nông. Trình độ học vấn 0/12; giới tính: Nam; Dân tộc: Jrai; Tôn giáo: Công giáo; Quốc tịch: Việt Nam; con ông PYic (đã chết) và bà A Mah; sinh năm 1955 (hiện còn sống). Bị cáo có vợ là HNhui; sinh năm: 1970; có ba người con, lớn nhất sinh năm 1990, nhỏ nhất sinh năm 2005. Tiền án, tiền sự: Không. Nhân thân: tốt. Bị cáo bị áp dụng biện pháp ngăn chặn cấm đi khỏi nơi cư trú. (có mặt tại phiên tòa).

- **CH**, Sinh năm 1982;

Nơi cư trú: làng Xóa, xã Chư Đang Ya, huyện Chư Păh, tỉnh Gia Lai.

Nghề nghiệp: Làm nông. Trình độ học vấn 2/12. giới tính: Nam; Dân tộc: Jrai; Tôn giáo: Công giáo; Quốc tịch: Việt Nam; con ông Byap (đã chết) và bà Thut (còn sống). Bị cáo có vợ là Ngũi; sinh năm: 1987; Bị cáo có năm người con, lớn nhất sinh năm 2001, nhỏ nhất sinh năm 2016. Tiền án, tiền sự: Không. Nhân thân: tốt. Bị cáo bị áp dụng biện pháp ngăn chặn cấm đi khỏi nơi cư trú. (có mặt tại phiên tòa).

+ **Người bị hại:** Ủy ban nhân dân xã Chư Đang Ya, huyện Chư Păh, tỉnh Gia Lai. Người đại diện theo pháp luật: ông Nguyễn Văn Nội – Chủ tịch UBND xã Chư Đang Ya. (có mặt)

+ **Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:**

- Hnhui, sinh năm 1971; (có mặt)

Địa chỉ: làng Xóa, xã Chư Đang Ya, huyện Chư Păh, tỉnh Gia Lai.

- Ngũi, sinh năm 1987; (có mặt)

Địa chỉ: làng Xóa, xã Chư Đang Ya, huyện Chư Păh, tỉnh Gia Lai.

- Hêng, sinh năm 1991; (có mặt)

Địa chỉ: làng Xóa, xã Chư Đang Ya, huyện Chư Păh, tỉnh Gia Lai.

- Pyun, sinh năm 1989; (có mặt)

Địa chỉ: làng Xóa, xã Chư Đang Ya, huyện Chư Păh, tỉnh Gia Lai.

- Chanh, sinh năm 1985; (vắng mặt)

Địa chỉ: làng Xóa, xã Chư Đang Ya, huyện Chư Păh, tỉnh Gia Lai.

- Nganh, sinh năm 1989; (có mặt)

Địa chỉ: làng Xóa, xã Chư Đang Ya, huyện Chư Păh, tỉnh Gia Lai.

- Pyeng, sinh năm 1971; (có mặt)

Địa chỉ: làng Xóa, xã Chư Đang Ya, huyện Chư Păh, tỉnh Gia Lai.

- Xi, sinh năm 1996; (có mặt)

Địa chỉ: làng Xóa, xã Chư Đang Ya, huyện Chư Păh, tỉnh Gia Lai.

- A Yun, sinh năm 1985; (có mặt)

Địa chỉ: làng Xóa, xã Chư Đang Ya, huyện Chư Păh, tỉnh Gia Lai.

- Hăn, sinh năm 1983; (vắng mặt)

Địa chỉ: làng Xóa, xã Chư Đang Ya, huyện Chư Păh, tỉnh Gia Lai.

+ **Người phiên dịch:**

Ông: Rơ Châm Pư – Công chức thị trấn Phú Hòa, huyện Chư Păh, tỉnh Gia Lai. (có mặt)

## NỘI DUNG VỤ ÁN

Theo các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và diễn biến tại phiên tòa, nội dung vụ án được tóm tắt như sau:

Vì không có đất đai để trồng trọt và canh tác, nên vào đầu tháng 3/2019, PY và CH cùng trú tại làng Xóa, xã Chư Đang Ya, huyện Chư Păh rủ nhau lên

Tiểu khu 250, thuộc lâm phần do Ủy ban nhân dân xã Chư Đàng Ya quản lý cách làng khoảng 4-5 km để tìm khu vực rừng thích hợp có thể phát rừng làm nương rẫy. Sau khi tìm được vị trí thích hợp, PY và CH thống nhất về nói với vợ mình khu vực rừng đó là đất rừng của cha ông để lại để vợ cùng đi làm và khai phá được bao nhiêu thì cả hai chia đôi diện tích khai thác mỗi người một nửa. Khi về nhà PY nói với vợ mình là Hnhui và CH nói với vợ mình là Ngừi về việc đi chặt phá rừng để làm nương rẫy. PY và CH nói với vợ của mình đất rừng đó là của cha ông để lại nên vợ của những người này đồng ý tham gia. Vì không đủ người để đi làm, nên PY và CH mượn thêm vợ chồng Pyun và Chanh; vợ chồng Nganh và Hêng, mẹ con bà Pyeng và Xi, cùng trú tại làng Xóa, xã Chư Đàng Ya, huyện Chư Păh; vợ chồng Ayun và Hăn, trú tại làng Kó, xã Chư Đàng Ya, huyện Chư Păh đều là những người bà con thân thuộc đi làm đôi công cho PY và CH. Khi nhờ những người này, cả hai đều nói khu đất rừng nhờ chặt phá là của cha ông để lại nên những người này tin tưởng đi làm cùng. Sau khi đã mượn được người đi làm cho mình thì vợ chồng CH mang theo 01 cưa máy, 01 rìu, 01 rựa, vợ chồng PY mang theo 01 rìu, 01 rựa, mẹ con bà Pyeng và Xi mang theo hai rựa, còn lại vợ chồng Pyun và Chanh; vợ chồng Nganh và Hêng, vợ chồng Ayun và Hăn mang theo mỗi người một rìu một rựa để đi phát rừng.

Tất cả tự chuẩn bị đồ ăn uống, cứ sáng đi bộ lên vị trí rừng mà PY và CH đã tìm kiếm được. Khi đến nơi, CH thì dùng cưa máy để cưa những cây lớn, những người đàn ông thì dùng rìu chặt cây to, phụ nữ thì dùng rựa chặt cây nhỏ. Tất cả chặt, phá tất cả các cây trong khu rừng tạo thành khoảng đất trống trong thời gian 04 ngày liên tục được thì xong không làm nữa. Dự định khoảng một tháng sau khi cây đã khô thì PY và CH sẽ lên đốt, dọn rẫy chờ mưa đến thì trồng cây. Ngày 18/3/2019 Công an xã Chư Đàng Ya phối hợp với Kiểm lâm phụ trách địa bàn tuần tra phát hiện, nên đã báo cáo vụ việc đến Công an huyện Chư Păh.

Trên cơ sở kết quả khám nghiệm hiện trường, Công văn số 72/HKL ngày 08/4/2019 của Hạt Kiểm lâm huyện Chư Păh và lời khai nhận của các đối tượng xác định: Khu vực rừng mà PY và CH cưa, chặt phá trái phép nêu trên là rừng sản xuất là rừng tự nhiên, thuộc lô 3 khoảnh 3 Tiểu khu 250 thuộc lâm phần do Ủy ban nhân dân xã Chư Đàng Ya quản lý, diện tích rừng bị hủy hoại là 21.442 m<sup>2</sup>. Có tổng cộng 261 cây gỗ bị cưa cắt còn nằm tại gốc ở hiện trường.

Tại kết luận giám định ngày 08/8/2019 của Chi cục Kiểm lâm tỉnh Gia Lai kết luận: 261 cây gỗ có tổng khối lượng gỗ là 34,475 m<sup>3</sup>; củi là 4,56 ster, gỗ từ nhóm 2 đến nhóm 8.

Tại Kết luận định giá số 16/KL-ĐGTS ngày 22/7/2019 và Kết luận định giá số 20/KL-ĐGTS ngày 12/9/2019 của Hội đồng định giá tài sản trong Tổ tụng Hình sự huyện Chư Păh kết luận: 34,475m<sup>3</sup> gỗ và 4,56 ster củi có tổng giá trị 87.581.720 đồng; giá trị thiệt hại về môi trường là 262.745.160 đồng.

Quá trình điều tra CH giao nộp 01 khối kim loại dài 19 cm một đầu có gắn đai kim loại tròn đường kính 05 cm, vị trí dày nhất 0,7cm, mỏng nhất 0,2cm; PY giao nộp 01 khối kim loại một đầu bị khuyết sâu 0,9 cm, vị trí dày nhất 0,7cm, mỏng nhất 0,2cm (PY và CH khai đó là những chiếc rìu đi chặt phá rừng đã bị hư hỏng mất phần gỗ); ngoài ra CH còn giao nộp 01 dao rựa dài 54 cm cán bằng tre dài 28,5 cm, lưỡi bằng kim loại dài 25,5 cm, đầu lưỡi có hình móc câu; Xi giao nộp 01 dao rựa dài 64 cm cán bằng tre dài 39 cm, lưỡi bằng kim loại dài 25 cm, đầu lưỡi có hình móc câu, phần tiếp giáp giữa lưỡi và cán được bọc kim loại hình tròn dài 7,5 cm; Pyun giao nộp 01 dao rựa dài 57 cm cán bằng tre dài 32 cm, lưỡi bằng kim loại dài 25 cm, đầu lưỡi nhọn; Hêng giao nộp 01 dao rựa dài 58 cm cán bằng tre dài 34 cm, lưỡi bằng kim loại dài 24 cm, đầu lưỡi có hình móc câu; Hăn giao nộp 01 dao rựa dài 60 cm cán bằng tre dài 32 cm, lưỡi bằng kim loại dài 28 cm, đầu lưỡi có hình móc câu, phần tiếp giáp giữa lưỡi và cán được bọc kim loại hình tròn dài 10 cm; đối với cửa máy không rõ nhãn hiệu mà CH dùng để cửa cây gỗ, 03 chiếc rìu của Hêng, Ayun, Pyun và 02 con dao rựa của Hnhui và Pyeng quá trình sử dụng đã bị mất không thu giữ được; đối với số gỗ, củi mà các đối tượng chặt phá, sau khi khám nghiệm hiện trường, Cơ quan cảnh sát điều tra đã giao cho Ủy ban nhân dân xã Chư Đăng Ya quản lý.

\* **Về dân sự:** Đại diện đơn vị được giao quản lý rừng là Ủy ban nhân dân xã Chư Đăng Ya yêu cầu các đối tượng vi phạm phải bồi thường theo quy định của pháp luật. PY và CH chưa bồi thường.

Tại bản cáo trạng số 19/CT-VKS ngày 14 tháng 10 năm 2019, Viện kiểm sát nhân dân huyện Chư Păh – Gia Lai đã truy tố các bị cáo PY và CH, về tội: “Hủy hoại rừng” theo quy định tại điểm đ Khoản 2 Điều 243 Bộ luật Hình sự.

Tại phiên tòa đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Chư Păh giữ nguyên quan điểm truy tố đối với các bị cáo. Đề nghị HĐXX: Tuyên bố bị cáo PY và bị cáo CH phạm “Tội hủy hoại rừng”;

- Căn cứ điểm đ khoản 2 Điều 243, điểm s khoản 1 và khoản 2 Điều 51; Điều 17; Điều 38, Điều 58 Bộ luật hình sự. Tuyên phạt:

Bị cáo **PY** từ 36 tháng đến 48 tháng tù.

Bị cáo **CH** từ 36 tháng đến 48 tháng tù.

Hình phạt bổ sung và khấu trừ thu nhập: Do các bị cáo có hoàn cảnh gia đình khó khăn, không có nghề nghiệp và công việc nhất định nên không áp dụng hình phạt bổ sung theo khoản 4 Điều 243 BLHS đối với các bị cáo.

**Về vật chứng:** Quá trình điều tra CH giao nộp 01 khối kim loại dài 19 cm một đầu có gắn đai kim loại tròn đường kính 05 cm, vị trí dày nhất 0,7cm, mỏng nhất 0,2cm; PY giao nộp 01 khối kim loại một đầu bị khuyết sâu 0,9 cm, vị trí dày nhất 0,7cm, mỏng nhất 0,2cm (PY và CH khai đó là những chiếc rìu đi chặt

phá rừng đã bị hư hỏng mất phần gỗ); ngoài ra CH còn giao nộp 01 dao rựa dài 54 cm cán bằng tre dài 28,5 cm, lưỡi bằng kim loại dài 25,5 cm, đầu lưỡi có hình móc câu; Xi giao nộp 01 dao rựa dài 64 cm cán bằng tre dài 39 cm, lưỡi bằng kim loại dài 25 cm, đầu lưỡi có hình móc câu, phần tiếp giáp giữa lưỡi và cán được bọc kim loại hình tròn dài 7,5 cm; Pyun giao nộp 01 dao rựa dài 57 cm cán bằng tre dài 32 cm, lưỡi bằng kim loại dài 25 cm, đầu lưỡi nhọn; Hêng giao nộp 01 dao rựa dài 58 cm cán bằng tre dài 34 cm, lưỡi bằng kim loại dài 24 cm, đầu lưỡi có hình móc câu; Hãn giao nộp 01 dao rựa dài 60 cm cán bằng tre dài 32 cm, lưỡi bằng kim loại dài 28 cm, đầu lưỡi có hình móc câu, phần tiếp giáp giữa lưỡi và cán được bọc kim loại hình tròn dài 10 cm, tất cả sử dụng để chặt phá rừng, không còn giá trị sử dụng nên căn cứ Điều 47 BLHS; Điều 106 BLTTHS, tịch thu, tiêu hủy.

Đối với 261 cây gỗ do các bị cáo chặt phá, có giá trị là 87.581.720 đồng, cơ quan điều tra đã giao trả cho UBND xã Chư Đang Ya quản lý, xử lý theo quy định trước khi khởi tố vụ án. Đề nghị UBND xã Chư Đang Ya xử lý thu hồi tài sản cho Nhà nước.

**Về bồi thường dân sự:** Áp dụng Điều 48 Bộ luật hình sự; các Điều 548, 585, 586, 587 và 589 Bộ Luật Dân sự buộc các bị cáo phải có trách nhiệm liên đới bồi thường số tiền 262.745.160 đồng cho Nhà nước thông qua UBND xã Chư Đang Ya, cụ thể mỗi bị cáo phải bồi thường bằng nhau số tiền là 131.372.580 đồng/bị cáo,

**Lời khai của các bị cáo:** Tại phiên tòa thừa nhận có bàn bạc, thỏa thuận cùng nhau chặt, phát dọn cây rừng trên diện tích 21.442m<sup>2</sup> đất rừng tự nhiên này để chia nhau canh tác. Quá trình điều tra và tại phiên tòa các bị cáo thừa nhận toàn bộ hành vi phạm tội như Cáo trạng của Viện kiểm sát đã truy tố, thống nhất bản luận tội của Đại diện viện kiểm sát. Các bị cáo không yêu cầu trợ giúp pháp lý và người bào chữa.

**Ý kiến người đại diện của bị hại:** Đề nghị các bị cáo bồi thường cho Nhà nước về thiệt hại về môi trường như kết luận định giá của cơ quan có thẩm quyền và theo quy định pháp luật.

### **NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:**

Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu trong hồ sơ vụ án đã được tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

[1] **Về hành vi của các bị cáo bị truy tố:** Từ đầu tháng 03/2019 đến ngày 18/03/2019, PY và CH đã dùng cưa máy, dao rựa chặt phá trái phép 21.442m<sup>2</sup> rừng sản xuất tự nhiên, tại lô 3, khoảnh 3, tiểu khu 250, lâm phần do UBND xã

Chư Đăng Ya quản lý. Trong đó có 261 cây thuộc gỗ từ nhóm II đến nhóm VIII, với tổng khối lượng gỗ bị thiệt hại là 34,475 m<sup>3</sup> và củi là 4,56 ster. Tổng giá trị thiệt hại về gỗ là 87.581.720 đồng và thiệt hại môi trường là 262.745.160 đồng.

[1] **Về lời khai của các bị cáo tại phiên tòa:** Các bị cáo thừa nhận đã bàn bạc, thỏa thuận cùng nhau chặt, phát dọn cây rừng trên diện tích 21.442m<sup>2</sup> đất rừng tự nhiên này để chia nhau canh tác.

[2] **Về các hành vi, quyết định tố tụng** của Điều tra viên, Kiểm sát viên trong quá trình điều tra, truy tố: đã thực hiện đúng thẩm quyền, trình tự, thủ tục theo quy định của Bộ luật tố tụng hình sự. Quá trình điều tra, truy tố và tại phiên tòa các bị cáo, bị hại, người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan không có ý kiến khiếu nại gì về các hành vi, quyết định tố tụng của các cơ quan tiến hành tố tụng và người tiến hành tố tụng.

Quá trình lấy lời khai, hỏi cung của bị cáo là người dân tộc thiểu số có người phiên dịch theo đúng quy định pháp luật.

Kiểm sát viên của vụ án đã kiểm sát hoạt động điều tra, tham gia các hoạt động thu thập chứng cứ đúng quy định pháp luật.

[3] **Về các chứng cứ:** Theo biên bản khám nghiệm hiện trường ngày 22/03/2019, có sự chứng kiến của PY và CH đã xác định 261 gốc cây do PY và CH cưa, cắt trên diện tích 21.442m<sup>2</sup> thuộc lâm phần do xã Chư Đăng Ya, huyện Chư Păh quản lý.

Theo Kết luận giám định ngày 10/5/2019 của Chi cục Kiểm lâm tỉnh Gia Lai kết luận: 261 cây gỗ nêu trên là gỗ thông thường thuộc nhóm 2 đến nhóm 8, có tổng khối lượng gỗ bị thiệt hại là 34,475 m<sup>3</sup> (trong đó khối lượng gỗ thân là 32,241 m<sup>3</sup> và khối lượng gỗ cành ngọn là 2,234 m<sup>3</sup>) và củi thiệt hại là 4,56 ster.

Theo kết luận định giá tài sản số 20/KL-ĐGTS ngày 12/9/2019 của Hội đồng định giá tài sản trong Tố tụng Hình sự huyện Chư Păh kết luận giá trị thiệt hại của 261 cây gỗ nêu trên là 87.581.720 đồng (Trong đó: 34,475 m<sup>3</sup> gỗ có giá trị 85.301.720 đồng; 4,56 ster củi có giá trị 2.280.000 đồng); giá trị thiệt hại về môi trường là 262.745.160 đồng.

#### **Từ những cơ sở, chứng cứ nêu trên có đủ căn cứ kết luận:**

Trong khoảng thời gian từ đầu tháng 03/2019 đến trước ngày 18/ 03/2019, các bị cáo PY và CH do cần đất để canh tác nên cùng gia đình và nhờ nhiều người quen khác lên rừng tại khu vực lô 03 khoảnh 03 tiểu khu 250 thuộc lâm phần do UBND xã Chư Đăng Ya, huyện Chư Păh quản lý, dùng cưa máy, dao, rựa cưa, cắt, phát dọn trái phép diện tích 21.442m<sup>2</sup> rừng sản xuất tự nhiên, trong đó có 261 cây thuộc gỗ từ nhóm II đến nhóm VIII, với tổng khối lượng gỗ bị thiệt hại là 34,457m<sup>3</sup> và củi là 4,56 ster. Tổng giá trị thiệt hại về gỗ là 87.581.720 đồng và thiệt hại môi trường là 262.745.160 đồng.

*Xét tính chất vụ án:* Tình trạng khai thác trái phép đất rừng để làm nương, rẫy cũng như việc tàn phá rừng, vi phạm các quy định về bảo vệ rừng chỉ vì mục đích tư lợi của một vài cá nhân đã làm ảnh hưởng đến nguồn tài nguyên và môi trường, làm mất cân bằng sinh thái và là nguyên nhân gây ra bao thiên tai, để lại nhiều hậu quả nghiêm trọng cho đất nước. Thời gian qua trên địa bàn huyện Chư Păh đã liên tục xảy ra việc vi phạm về khai thác và hủy hoại rừng, các cơ quan chức năng đã dùng mọi biện pháp ra sức tăng cường quản lý, bảo vệ, tuyên truyền nhưng tình trạng vi phạm vẫn liên tục xảy ra, nguyên nhân do lòng tham và sự xem thường pháp luật của một số cá nhân, chính vì vậy phải có hình phạt thật nghiêm khắc đối với các bị cáo phạm tội này để có tác dụng răn đe, phòng ngừa chung.

Xét mức độ hành vi: Trong vụ án này có đồng phạm với nhau tuy nhiên chỉ giản đơn. Các bị cáo đều là người trong làng với nhau, do cần đất để canh tác. Sau khi bàn bạc thống nhất, hai bị cáo PY và CH đi tìm khu vực đất rừng thích hợp, sau đó cùng với gia đình và nhờ thêm một số người quen trong làng đổi công cho nhau, mang theo một cưa máy, dao rựa, rìu và các nhu yếu phẩm lên khu vực rừng nói trên rồi sử dụng cưa máy cưa hạ các cây gỗ lớn, sử dụng dao rựa chặt hạ các cây gỗ nhỏ và phát dọn cỏ xung quanh. Đến ngày 18/ 3/2019, bị Kiểm lâm viên và công an xã Chư Đang Ya phát hiện. Việc phá rừng làm nương rẫy đã được chính quyền, các ban ngành tuyên truyền phổ biến, ngăn cản trong thời gian dài nhưng nhiều người dân, nhất là người đồng bào dân tộc thiểu số vẫn xem thường, tự ý nghĩ rằng mình có quyền vào rừng phát dọn để lấy đất làm nương rẫy, không chấp hành quy định pháp luật, cố tình lấy lý do không có đất sản xuất, đói, nghèo rồi ngang nhiên vào rừng chọn đất, dùng các phương tiện hủy hoại rừng để lấy đất canh tác, nên phải có hình phạt tương xứng với vai trò, hành vi của các bị cáo để có tác dụng răn đe giáo dục riêng và phòng ngừa chung cho xã hội.

#### **[4]Xét nhân thân và các tình tiết tăng nặng, giảm nhẹ trách nhiệm hình sự:**

Các bị cáo đều có nhân thân tốt; đã thành khẩn khai báo; ăn năn hối cải; là người đồng bào dân tộc thiểu số sống ở vùng xa xôi, học vắn thấp, không đọc, viết, nghe nói thành thạo tiếng phổ thông, nhận thức pháp luật hạn chế; các bị cáo đều có hoàn cảnh gia đình khó khăn (**hộ nghèo**), nên cho các bị cáo được hưởng các tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự quy định tại điểm s Khoản 1 và Khoản 2 Điều 51 Bộ Luật hình sự.

**[5]Về trách nhiệm dân sự:** Đối với số gỗ, củi do các bị cáo chặt phá, có giá trị là 87.581.720 đồng , cơ quan điều tra đã giao cho UBND xã Chư Đang Ya là đơn vị quản lý rừng, xử lý theo quy định pháp luật trước khi khởi tố vụ án.

Về thiệt hại môi trường là 262.745.160 đồng do các bị cáo cùng gây ra, căn cứ các Điều 548, 585, 586, 587 và 589 Bộ Luật Dân sự buộc các bị cáo là đồng phạm trong vụ án phải có nghĩa vụ liên đới bồi thường bằng tiền tương ứng với vai trò trong vụ án đối với giá trị bị thiệt hại, cụ thể mỗi bị cáo phải bồi thường bằng nhau là: 131.372.580 đồng/bị cáo.

**[6]Xử lý vật chứng của vụ án:** Đối với:

-01 khối kim loại dài 19 cm một đầu có gắn đai kim loại tròn đường kính 05 cm, vị trí dày nhất 0,7cm, mỏng nhất 0,2cm;

- 01 khối kim loại một đầu bị khuyết sâu 0,9 cm, vị trí dày nhất 0,7cm, mỏng nhất 0,2cm

-01 dao rựa dài 54 cm cán bằng tre dài 28,5 cm, lưỡi bằng kim loại dài 25,5 cm, đầu lưỡi có hình móc câu;

-01 dao rựa dài 64 cm cán bằng tre dài 39 cm, lưỡi bằng kim loại dài 25 cm, đầu lưỡi có hình móc câu, phần tiếp giáp giữa lưỡi và cán được bọc kim loại hình tròn dài 7,5 cm;

- 01 dao rựa dài 57 cm cán bằng tre dài 32 cm, lưỡi bằng kim loại dài 25 cm, đầu lưỡi nhọn;

-01 dao rựa dài 58 cm cán bằng tre dài 34 cm, lưỡi bằng kim loại dài 24 cm, đầu lưỡi có hình móc câu;

- 01 dao rựa dài 60 cm cán bằng tre dài 32 cm, lưỡi bằng kim loại dài 28 cm, đầu lưỡi có hình móc câu, phần tiếp giáp giữa lưỡi và cán được bọc kim loại hình tròn dài 10 cm.

Đây là các công cụ, phương tiện phạm tội, không có giá trị sử dụng nên tịch thu, tiêu hủy.

**[7] Hình phạt bổ sung:** Các bị cáo đều có hoàn cảnh gia đình khó khăn, là hộ nghèo, công việc chủ yếu làm thuê, bấp bênh, không có thu nhập ổn định nên không áp dụng hình phạt bổ sung theo Khoản 4 Điều 243 BLHS đối với các bị cáo.

**[8] Các vấn đề khác:** Đối với Hnhui, Ngửi, Pyun, Chanh, Nghanh, Heng, Pyeng, Xi, Ayun, Hãn là những người tham gia cùng với các bị cáo nhưng không đủ yếu tố vi phạm hình sự, cơ quan điều tra đã có văn bản kiến nghị xử phạt hành chính.

Đối với trách nhiệm của các cơ quan liên quan, cơ quan điều tra tách ra điều tra xử lý riêng.

Các bị cáo phải nộp án phí hình sự, dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

*Vì các lẽ trên:*

## QUYẾT ĐỊNH :

Tuyên bố bị cáo **PY** và bị cáo **CH** phạm tội “**Hủy hoại rừng**” ;

**-Áp dụng điểm đ Khoản 2 Điều 243; điểm s Khoản 1, Khoản 2 Điều 51, Điều 17; Điều 38, Điều 58 Bộ luật hình sự;**

Xử phạt bị cáo **PY 36 (ba mươi sáu)** tháng tù. Thời hạn tù được tính từ ngày bị cáo thi hành án.

Xử phạt bị cáo **CH 36 (ba mươi sáu)** tháng tù. Thời hạn tù được tính từ ngày bị cáo thi hành án.

**-Áp dụng Điều 47 BLHS; Điều 106 Bộ luật tố tụng hình sự năm 2015:**

**Tịch thu, tiêu hủy:**

-01 khối kim loại dài 19 cm một đầu có gắn đai kim loại tròn đường kính 05 cm, vị trí dày nhất 0,7cm, mỏng nhất 0,2cm;

- 01 khối kim loại một đầu bị khuyết sâu 0,9 cm, vị trí dày nhất 0,7cm, mỏng nhất 0,2cm

-01 dao rựa dài 54 cm cán bằng tre dài 28,5 cm, lưỡi bằng kim loại dài 25,5 cm, đầu lưỡi có hình móc câu;

-01 dao rựa dài 64 cm cán bằng tre dài 39 cm, lưỡi bằng kim loại dài 25 cm, đầu lưỡi có hình móc câu, phần tiếp giáp giữa lưỡi và cán được bọc kim loại hình tròn dài 7,5 cm;

- 01 dao rựa dài 57 cm cán bằng tre dài 32 cm, lưỡi bằng kim loại dài 25 cm, đầu lưỡi nhọn;

-01 dao rựa dài 58 cm cán bằng tre dài 34 cm, lưỡi bằng kim loại dài 24 cm, đầu lưỡi có hình móc câu;

- 01 dao rựa dài 60 cm cán bằng tre dài 32 cm, lưỡi bằng kim loại dài 28 cm, đầu lưỡi có hình móc câu, phần tiếp giáp giữa lưỡi và cán được bọc kim loại hình tròn dài 10 cm.

*(Đặc điểm vật chứng theo biên bản giao nhận vật chứng giữa cơ quan Điều tra công an huyện Chư Păh với Chi cục thi hành án dân sự huyện Chư Păh ngày 13/11/2019.)*

**-Áp dụng Điều 48 Bộ luật hình sự năm 2015 được sửa đổi năm 2017 ; Điều 584, 586, 587, 589 Bộ luật dân sự năm 2015:**

Xử buộc các bị cáo phải liên đới bồi thường số tiền 262.745.160 đồng cho Nhà nước thông qua UBND xã Chư Đàng Ya, huyện Chư Păh, tỉnh Gia Lai, cụ thể như sau:

1/ Bị cáo **PY** phải bồi thường số tiền: 131.372.580 đồng (một trăm ba mươi mốt triệu ba trăm bảy mươi hai ngàn năm trăm tám mươi đồng) .

2/ Bị cáo **CH** phải bồi thường số tiền: 131.372.580 đồng (một trăm ba mươi mốt triệu ba trăm bảy mươi hai ngàn năm trăm tám mươi đồng)

*Kể từ ngày có đơn yêu cầu thi hành án cho đến khi thi hành án xong, hàng tháng người phải thi hành án còn phải trả khoản tiền lãi đối với số tiền chậm trả theo quy định tại Điều 357 Bộ luật dân sự năm 2015.*

*-Về án phí: Áp dụng khoản 2 Điều 136 BLTTHS năm 2015 và Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội:*

*Buộc bị cáo PY và bị cáo CH , mỗi bị cáo phải nộp 200.000đ (Hai trăm ngàn đồng) tiền án phí hình sự sơ thẩm*

*Về án phí dân sự: Buộc các bị cáo PY và bị CH, mỗi bị cáo phải nộp 6.568.630 đồng (sáu triệu năm trăm sáu mươi tám ngàn sáu trăm ba mươi đồng) án phí dân sự.*

*Báo cho các bị cáo; người đại diện của bị hại; người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo bản án trong hạn 15 ngày kể từ ngày tuyên án hôm nay (28/11/2019) lên Tòa án nhân dân tỉnh Gia Lai để xin xét xử phúc thẩm.*

*Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên tòa có quyền kháng cáo bản án trong hạn 15 ngày kể từ ngày bản án được tổng đạt hợp lệ.*

*Trường hợp bản án được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thoả thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6,7 và 9 Luật thi hành án dân sự ; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự.*

**Nơi nhận:**

- Tòa án nhân dân tỉnh Gia Lai;
- VKS huyện Chư Păh;
- CA huyện Chư Păh;
- Bị cáo; bị hại; Người CQLNVLQ;
- Người tham gia tố tụng khác;
- THADS huyện Chư Păh;
- Lưu HSHS.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM  
THẨM PHÁN - CHỦ TOẠ PHIÊN TOÀ**

**Nguyễn Văn Bảo**

**THÀNH VIÊN HỘI ĐỒNG XÉT XỬ**

**THẨM PHÁN –  
CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**